Učebné osnovy		Človek a svet práce		
Názov školy		Základná škola Márie Rázusovej-Martákovej		
Adresa		Nábrežie 4. apríla 1936/23, 031 01 Liptovský Mikuláš		
Názov Školského vzdelávacieho programu		M- múdra myseľ, R - radosť z pohybu, M - morálny kompas		
Cykly		**1.cyklus**	**2.cyklus**	**3.cyklus**
Koordinátor pracovného tímu pre vzdelávaciu oblasť:		Mgr. Ivana Trnková		
Členovia pracovného tímu pre túto oblasť		Mgr. I. Trnková, PaedDr. V. Nevolníková, Mgr. L. Zubeková, Mgr. K. Bačová, Mgr. M. Guráňová, Ing. Bc. K. Guráňová		
Vyučovací jazyk		slovenský		
Vypracovanie dokumentu (termín odovzdania)		15.4.2026		
Grafická úprava		PaedDr. Eva Radičová; PaedDr. Martina Hollá		
Kontakt	**telefónne číslo**	044/55 249 89 RŠ: 044/55 230 60		
	e-mail	skola.mrm@gmail.com		

Časová dotácia vzdelávacích predmetov vo vzdelávacej oblasti rozdelená do cyklov a do ročníkov									
	1. cyklus			**2. cyklus**		**3. cyklus**			
	1. ročník	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
Človek a svet práce	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Charakteristika predmetu Človek a svet práce a jeho CIELE

Základnými stavebnými prvkami oblasti Človek a svet práce sú tri komponenty:
Technika, Podnikavosť a iniciatívnosť, Kariérová výchova. Všetky tri komponenty sú navzájom prepojené tak, aby bol dôraz kladený na rozvoj technického, tvorivého a kritického myslenia vo vzdelávacej oblasti. Aby sa žiak stal technicky gramotným jedincom, mal by pochopiť, čo je technika a technológie, ako fungujú.Technicky gramotný žiak má navyše určité schopnosti technicky myslieť a pracovať s technickými zariadeniami.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:
1. Získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.
2. Učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky.
3. Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov.
4. Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických modelov.
5. Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách v minulosti a dnes.
6. Rozpoznať hodnoty vzťahujúce sa k práci.
7. Pomenovať a prezentovať vlastné záľuby.
8. Rešpektovať a správať sa podľa spoločne dohodnutých pravidiel skupiny, vytvárať v skupine pozitívne vzťahy.
9. Realizovať jednoduchý nápad.

Odporúčané učebné zdroje
(učebnice, pracovné zošity, metodické materiály, digitálne zdroje, webové stránky - odkazy, multimédiá, exkurzie, čokoľvek, s čím máme dobré skúsenosti a čo odporúčate používať...):
Tutoriály na youtube, pinterest,
Virtuálna knižnica a iné platform
Pracovné listy
Besedy a prednášky, tvorivé dielne
Návštevy múzeí a exkurzie

Hodnotenie: Hodnotenie v oblasti Človek a svet práce bude zamerané na rozvoj tvorivých zručností, kritického myslenia a sebavyjadrenia prostredníctvom rôznych umeleckých foriem.
Cieľom je podporiť pozitívny vzťah žiakov k tvorivosti, ku kultúre a k sebavyjadreniu. Žiak bude hodnotený ako jedinečná osobnosť na základe jeho individuálnych schopností.
Formatívne hodnotenie bude zamerané na pracovné postupy a návyky, bezpečnosť a hygienu, tvorivosť a sebavyjadrenie, proces tvorby a vynaložené úsilie, rozvoj zručností, spoluprácu, uvedomovanie si vlastných možností a pokrokov. Súčasťou formatívneho hodnotenia bude spätná väzba formou rozhovoru, reflexia po aktivite, sebahodnotenie a vytváranie portfólia, ktoré ukazuje pokrok žiaka v čase.
Forma hodnotenia: slovné hodnotenie

Človek a svet práce; 1.cyklus; 1.ročník

Komponen	KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA			
Tematický celok	Obsahový štandard **Čo sa má žiak naučiť - minimálny súbor vedomostí, zručností, postojov a kompetencií.**	Výkonový štandard **Žiak vie/dokáže (vedomosť, životná zručnosť, postoj).**	Gramotnosti	**Poznámky (napr. prepájanie a väzby na iné predmety a iné...)**
Technika	**Pojmy:** - plánovanie práce, postup práce, organizácia práce, kontrola práce, úprava a dokončenie - strihanie podľa čiary, obkresľovanie tvaru, ohýbanie materiálu, spájanie materiálov (lepenie), modelovanie detailov, radenie a triedenie podľa vlastností - papier (tenký, ohybný), prírodné materiály (šišky, kamienky, listy) **Činnosti:** - práce s technickým, prírodným a drobným materiálom - zhotovenie jednoduchých výrobkov z technických, drobných a prírodných materiálov - zhotovenie darčekových predmetov, jednoduchej hračky, alebo výrobku z modelovacích materiálov	- získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité - učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky	**Prírodovedná gramotnosť** - skúma vlastnosti materiálov (pevnosť, ohybnosť, vhodnosť) **Matematická gramotnosť** - porovnáva, počíta množstvo materiálu - rieši jednoduché technické problémy (ako niečo upevniť, spojiť)	Environmentálna, prírodovedná, komunikačná, sociálna a personálna, čitateľská, matematická
Podnikavosť a iniciatívnosť	**Pojmy:** **-** práca, recyklácia, šetrenie **Činnosti**: - práca a spolupráca pri tvorbe nápadu - reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku - prezentácia cieľov a činností potrebných k ich dosiahnutiu - recyklácia a šetrenie	- na základe nápadu navrhnúť jednoduchý produkt - byť motivovaný pre prácu na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie - podeliť sa o zdroje pri práci a výrobe výrobkov, neplytvať nimi a recyklovať ich	**Sociálna a osobnostná gramotnosť** - prichádza s vlastnými nápadmi a riešeniami **Čitateľská gramotnosť** - číta a používa jednoduché pokyny pri práci	Komunikačná, sociálna a personálna, čitateľská
Kariérová výchova	**Pojmy:** **-** povolanie, remeslo, náplň práce, záľuby, schopnosti a zručnosti **Činnosti:** - charakterizovanie vybraných povolaní	- rozlišovať rôzne druhy povolaní	**Čitateľská gramotnosť** - premýšľa o vlastných záujmoch a budúcom povolaní **Sociálna gramotnosť** - spoznáva povolania a ich význam - opisuje, čo ľudia v povolaní robia - rozlišuje pracovné prostredia (interiér/exteriér) **Finančná gramotnosť** - uvedomuje si, že práca má hodnotu a prínos	Finančná, komunikačná, sociálna a personálna, čitateľská

Človek a svet práce; 1.cyklus; 2.ročník

Komponen	KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA			
Tematický celok	Obsahový štandard **Čo sa má žiak naučiť - minimálny súbor vedomostí, zručností, postojov a kompetencií.**	Výkonový štandard **Žiak vie/dokáže (vedomosť, životná zručnosť, postoj).**	Gramotnosti	**Poznámky (napr. prepájanie a väzby na iné predmety a iné...)**

Technika	**Pojmy:** - plánovanie práce, postup práce, organizácia práce, kontrola práce, úprava a dokončenie - strihanie podľa čiary, obkresľovanie tvaru, ohýbanie materiálu, spájanie materiálov (lepenie, zošívanie), modelovanie detailov, radenie a triedenie podľa vlastností - papier (tenký, ohybný), kartón (pevnejší, hrubší), prírodné materiály (šišky, kamienky, listy) **Činnosti:** - práce s technickým, prírodným a drobným materiálom - zhotovenie jednoduchých výrobkov z technických, drobných a prírodných materiálov - zhotovenie darčekových predmetov, jednoduchej hračky - konštruovanie jednoduchých modelov technických objektov, dopravných prostriedkov - porovnanie techniky – dnes a v minulosti - návšteva dielne remeselníka, technickej pamiatky, technického diela v obci alebo v regióne	- získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité - realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník a technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP - používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických modelov - získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách (s akcentom na obec a región), realizovať jednoduchý nápad	**Prírodovedná gramotnosť** - skúma vlastnosti materiálov (pevnosť, ohybnosť, vhodnosť) **Matematická gramotnosť** - porovnáva, počíta množstvo materiálu - rieši jednoduché technické problémy (ako niečo upevniť, spojiť)	Environmentálna, prírodovedná, komunikačná, sociálna a personálna, čitateľská, matematická
Podnikavosť a iniciatívnosť	**Pojmy:** - odmena za prácu, peniaze, tovar, služby, recyklácia, šetrenie **Činnosti**: - práca a spolupráca pri tvorbe nápadu - reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku - prezentácia cieľov a činností potrebných k ich dosiahnutiu - recyklácia a šetrenie	- na základe nápadu navrhnúť jednoduchý produkt - byť motivovaný pre prácu na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie - pochopiť význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach - podeliť sa o zdroje pri práci a výrobe výrobkov, neplytvať nimi a recyklovať ich	**Sociálna a osobnostná gramotnosť** - prichádza s vlastnými nápadmi a riešeniami - plánuje jednoduchý projekt (materiál, čas, postup) **Finančná gramotnosť** - chápe hodnotu práce a odmeny **Čitateľská gramotnosť** - číta a používa jednoduché pokyny pri práci	Finančná, komunikačná, sociálna a personálna, čitateľská
Kariérová výchova	**Pojmy:** - povolanie, remeslo, náplň práce, záľuby, zamestnanie, schopnosti a zručnosti **Činnosti:** - charakterizovanie vybraných povolaní - oboznamovanie sa s hodnotami vzťahujúcimi sa k práci	- porovnávať rôzne druhy povolaní, pričom má predstavu o ich pracovnej náplni - jednoducho a primerane veku pomenovať výhody a nevýhody činnosti svojho budúceho povolania - spoznávať a prezentovať svoje záľuby a úspechy v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla	**Čitateľská gramotnosť** - premýšľa o vlastných záujmoch a budúcom povolaní **Sociálna gramotnosť** - spoznáva povolania a ich význam - opisuje, čo ľudia v povolaní robia a aké nástroje používajú - rozlišuje pracovné prostredia (interiér/exteriér) **Finančná gramotnosť** - uvedomuje si, že práca má hodnotu a prínos	Finančná, komunikačná, sociálna a personálna, čitateľská

Človek a svet práce; 1.cyklus; 3.ročník

Komponen	KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA			
Tematický celok	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Gramotnosti**	**Poznámky (napr. prepájanie a väzby na iné predmety a iné...)**
	Čo sa má žiak naučiť - minimálny súbor vedomostí,	**Žiak vie/dokáže (vedomosť, životná**		
	Pojmy: - plánovanie práce, postup práce, organizácia práce, kontrola práce, úprava a dokončenie - strihanie podľa čiary, obkresľovanie tvaru, ohýbanie materiálu, spájanie materiálov (lepenie, zošívanie, viazanie), modelovanie detailov, meranie dĺžky (pravítkom), radenie a triedenie podľa vlastností - papier (tenký, ohybný), kartón (pevnejší, hrubší), drevo (tvrdé, prírodné), textil (mäkký, ohybný), plast (ľahký, rôzne tvary), kov (pevný, lesklý), prírodné materiály (šišky, kamienky, listy)	- získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité - učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky - realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií,	**Prírodovedná gramotnosť** - skúma vlastnosti materiálov (pevnosť, ohybnosť, vhodnosť) **Matematická gramotnosť** - meria, porovnáva, počíta množstvo materiálu - rieši jednoduché technické problémy (ako niečo upevniť, spojiť)	Environmentálna, prírodovedná, komunikačná, sociálna a personálna, čitateľská, matematická

Technika	**Činnosti:** - práce s technickým, prírodným a drobným materiálom - zhotovenie jednoduchých výrobkov z technických, drobných a prírodných materiálov - zhotovenie darčekových predmetov, jednoduchej hračky, alebo výrobku z modelovacích materiálov podľa ľudovej predlohy tradičnou ľudovou technikou - opísanie významu technických objektov okolo nás - konštruovanie jednoduchých modelov technických objektov, dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení. - posúdenie rozdielov medzi modelovacími materiálmi. - porovnanie plastov v domácnosti a predmetov z plastov. - porovnanie techniky – dnes a v minulosti. - návšteva dielne remeselníka, technickej pamiatky, technického diela v obci alebo v regióne.	prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP - používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov - získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách (s akcentom na obec a región), realizovať jednoduchý nápad		
Podnikavosť a iniciatívnosť	**Pojmy:** **-** mzda, práca,odmena za prácu, peniaze, tovar, služby, recyklácia, šetrenie **Činnosti**: - práca a spolupráca pri tvorbe nápadu - reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku - prezentácia cieľov a činností potrebných k ich dosiahnutiu - recyklácia, upcyklácia a šetrenie	- na základe nápadu navrhnúť jednoduchý produkt - byť motivovaný pre prácu na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie - pochopiť význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach - podeliť sa o zdroje pri práci a výrobe výrobkov, neplytvať nimi a recyklovať ich	**Sociálna a osobnostná gramotnosť** - prichádza s vlastnými nápadmi a riešeniami - plánuje jednoduchý projekt (materiál, čas, postup) **Finančná gramotnosť** - rozlišuje potreby a túžby - chápe hodnotu práce a odmeny **Čitateľská gramotnosť** - číta a používa jednoduché pokyny pri práci	Finančná, komunikačná, sociálna a personálna, čitateľská
Kariérová výchova	**Pojmy:** **-** povolanie, remeslo, náplň práce, záľuby, zamestnanie, mzda, schopnosti a zručnosti **Činnosti:** - charakterizovanie vybraných povolaní, kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti, ako súčasť základnej zložky pre budúcu voľbu povolania - oboznamovanie sa s hodnotami vzťahujúcimi sa k práci	- porovnávať rôzne druhy povolaní, pričom má reálnu predstavu o ich pracovnej náplni - jednoducho a primerane veku pomenovať výhody a nevýhody činnosti svojho budúceho povolania - spoznávať a prezentovať svoje záľuby a úspechy v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla	**Čitateľská gramotnosť** - premýšľa o vlastných záujmoch a budúcom povolaní **Sociálna gramotnosť** - spoznáva povolania a ich význam - opisuje, čo ľudia v povolaní robia a aké nástroje používajú - rozlišuje pracovné prostredia (interiér/exteriér, služby/výroba) **Finančná gramotnosť** - uvedomuje si, že práca má hodnotu a prínos	Finančná, komunikačná, sociálna a personálna, čitateľská